

Nők köszöntése

Csütörtökön bensőséges ünnepséget tartottak a Magyar Néphadsereg központi klubjában a nemzetközi nőnap alkalmából. *Czinege Lajos* vezéreztetés, honvédelmi miniszter a Magyar Néphadseregben dolgozó nők áldozatos, nélkülözhetetlen munkáját méltatva kormány-, illetve miniszteri kitüntetések, elismeréseket és jutalmakat adott át. A Magyar Néphadsereg intézményeinél és alakulatainál dolgozó nők közül hárman kaptak magas állami kitüntetést, a Kiváló Szolgálatért Erdemrendet, illetve Munka Erdemrendet. A miniszter 80 nőnek a Haza Szolgálatáért Erdemérem különböző fokozatait adományozta, 193-an kaptak Kiváló Dolgozó jelvényt, sok százan jutalmat.

Csökken az influenzások száma

Összesítő jelentés

Mintegy 150 ezer új influenza- és influenzaszerű megbetegedést jelentettek a február 20—26. közötti héten a körzeti orvosok és gyermekorvosok az illetékes KÖJAL-oknak. Ez az előző hetinél 15 százalékkal kevesebb. A járvány kezdetétől eddig összesen 632 ezer megbetegedésről érkezett jelentés. A korábbi hetekhez hasonlóan a betegek mintegy 20 százaléka került táppénzes állományba; öt százaléknál észleltek szövődményeket, és fél száza-

léknál vált indokoltá a kórházi kezelés.

Jelentős mértékben csökkent a megbetegedések száma Borsod, Fejér, Győr-Sopron, Hajdú-Bihar, Komárom, Pest, Szabolcs-Szatmár, Tolna és Vas megyében, némileg emelkedett Békés, Nógrád és Somogy megyében. Látogatási tilalom van Borsod, Hajdú-Bihar, Nógrád, Pest, Szabolcs-Szatmár, Tolna és Vas megye valamennyi fekvőbeteg gyógyintézetében.

A fővárosban is csökkent az influenzások száma. (MTI)

A háztáji gazdaságok támogatása népgazdasági érdek

Mezőgazdasági termeléseinknek több mint egyharmada származik a háztáji és kisegítő gazdaságokból. Az állattenyésztésnek ennél is nagyobb része. A kistermelők — tehát a háztáji földdel bairlódozó termelőszoövetkezeti tagok, valamint a kiskerttulajdonosok — speciális termékei, például a házinyúl, méz, hízótt liba, toll, ralamib. együttes töké exportja 40—45 millió dollár értéket tesz ki, ami nélkülözhetetlen a népgazdaság számára. Logikus, hogy a párt Politikai Bizottságának 1976. február 10-én hozott határozatában erős hangsúlyt kapott: a termelőszoövetkezetek és a felvásárló vállalatok szorosabban működjenek együtt a kistermelőkkel a háztáji termelési lehetőségek maximális kihasználása végett. E határozat végrehajtása főként a városi és a járási pártbizottságoktól igényel nagy figyelmet és aktivitást. Megértették ezt a különféle állami, társadalmi, gazdasági szervezetekben dolgozó szegedi kommunisták is: munkájuk nyomán a téesz-vezetőségek már tavaly számos intézkedéssel segítették a háztáji termelést.

Mezőgazdasági termeléseinknek több mint egyharmada származik a háztáji és kisegítő gazdaságokból. Az állattenyésztésnek ennél is nagyobb része. A kistermelők — tehát a háztáji földdel bairlódozó termelőszoövetkezeti tagok, valamint a kiskerttulajdonosok — speciális termékei, például a házinyúl, méz, hízótt liba, toll, ralamib. együttes töké exportja 40—45 millió dollár értéket tesz ki, ami nélkülözhetetlen a népgazdaság számára. Logikus, hogy a párt Politikai Bizottságának 1976. február 10-én hozott határozatában erős hangsúlyt kapott: a termelőszoövetkezetek és a felvásárló vállalatok szorosabban működjenek együtt a kistermelőkkel a háztáji termelési lehetőségek maximális kihasználása végett. E határozat végrehajtása főként a városi és a járási pártbizottságoktól igényel nagy figyelmet és aktivitást. Megértették ezt a különféle állami, társadalmi, gazdasági szervezetekben dolgozó szegedi kommunisták is: munkájuk nyomán a téesz-vezetőségek már tavaly számos intézkedéssel segítették a háztáji termelést.

sabbnak ígérkezik a zavar-talan áruátvétél. A többi kistermelőt is meg kellene azonban nyugtatni afelől, hogy például minden eladni való zöldséget-gyümölcsöt átvesznek tőle a felvásárló szervek, annál is inkább, mert erre határozat kötelezi őket.

Jóllehet, tudjuk tehát, hogy a háztáji és kisegítő gazdaságok termékei jelentősen javítják Szeged el-látását, időnként gondok is jelentkeznek. Az árismerettel, az áruátvétellel, a vétőmag- és tápszerellátással, a szerződéses felár-kifizetésével, a növényvédősze-rek megfelelő csomagolásá-val voltak problémák, amelyek idén nem fordulhat-nak elő.

Sokat segítettek az ÁFESZ-ek is azzal, hogy a város kiskerttel foglalkozó részé-in gondoskodtak megfelelő felvásárló hálózatról. Palán-ta-, műtrágya-, növényvédősze-r-, fóliaértékesítéssel szin-tén javították a termelési föl-tételeket. A kistermelők tá-jékoztatása végett Dorozs-mán, Algyón, Tápén, Sző-regen előadásokat szervez-tek, ahol ismertetik az ér-vényben levő állami támo-gatást, a kedvezmények mód-ját és nagyságát, továb-bá válaszolnak az érdeklődők kérdéseire. A szegedi ÉLÍKER, a MESZÖV és a MEK Vállalat intézkedett, hogy a kistermelők eladni való termékeit átveszik. A városi pártvégrehajtó bizott-ság azonban fölhívta a fi-gyelmet: nagyon komolyan kell venni az adott szót, s az idén még többet kell se-gíteni, főleg a 14 ezernyi kiskerttulajdonosnak. A ház-táji, amelyen a család szük-ségein kívül jelentős mennyiségű zöldséget, apró-jószágot termeltek eladásra is. Több mint négyezer em-bernek jelent ez hat hóna-pon át összesen mintegy 12—15 ezer forint jövedelmet. A téesz-ek vetőmagokkal, jószággal, ipari anyagokkal, gépi munkával, szaktanács-adással nyújtanak ehhez se-gítséget, megértve, hogy a közönség szerves része a háztáji föld is. A zöldség-termesztést az Új Élet és a Móra Tsz támogatja igen erőteljesen szervezéssel és szállítással, de ugyanez a két nagyüzemi gazdaság nap-s csibét és süldőt adott fölnevelésre, illetve meg-hizlaltatásra tagjainak. A ter-

Manapság azok a terme-lőszoövetkezetek dolgoznak jól, amelyek nagy tömegű áru-termelés mellett a ház-táji gazdaságok fejlesztésére is allandó gondot forlitanak. A tanács mezőgazdaság- és kereskedelmi osztályainak sem lehet közömbös, milyen lesz idén a városellátás, ép-pen ezért figyeljenek oda és ha netán feszültségek ke-lteznének valahol, kése-delem nélkül intézkedje-nek.

A felvásárló és árusító szervek, a húskombinát vezetői pedig adjanak folya-matos tájékoztatást minden olyan kérdésben, ami ér-dekl, vagy érdekelheti a zöldség- és gyümölcssterme-léssel, állattartással kicsi-ben foglalkozó téesztago-kat, nvugdijasokat, házi-asszonyokat. A pártszervez-tek pedig érzék el, hogy ebben a dologban is egysé-ges szemlélet alakuljon ki mindenütt: ne kampány-munkának, hanem folya-matos feladatnak tekintsék a meggyőzést, az ösztönzést, és az ellenőrzést.

Babgulyás és sok más

Csalóka a konzervgyári „uborkaszegzon”

Jól emlékszem gimnazista éveink nyaraira: diákok se-regei dolgoztak a Szegedi Konzervgyárban a „csúcs-szegzonban”, amikor a borsó-időszakot sorra váltották fel a különböző gyümölcsök „ügyeletes” hetei, hónapjai. Sokunknak eszébe juthatott és juthat ma is: vajon télen, az „uborkaszegzonban” mit csinálnak a konzervgyárban, s egyáltalán: uborkaszegzon jelentenek-e a téli hónapok?

— Nem! — mondja *Darázs Sándor*, a gyár termelési osztályának vezetője. — Válto-zatlan intenzitással és szinte változatlan mennyiségben termelünk, csak éppen mást. Elég sokfélével: halkonzerveket, húskonzerveket, külön-böző készleteket. Most ké-szülnek a nyári szezon fagy-lalkészletének alapanyagai is, a tej-, illetve gyümölcs-fagyaltokból összesen 180 vagon. A húskonzervekből 6—700 vagon gyártunk, tavaly óta pedig készleteinkből, az úgynevezett „tányérodoboz”-készítményekből 80—100 va-gont: babfőzeléket vagdalt hússal, töltött káposztát, szé-kelykáposztát, babgulyást, marhagulyást, hogy csak né-hányat említsék. Szintén új-tásnak számít „halétel-családunk”, amelybe például a halszeletek Eszterházy-mód-ra, a halsaláta, a nagyvá-halszél és a különleges hal-paprikás is tartozik. Egyéb-ként vállalati újítás a „tá-

Ács S. Sándor felvétele

Készül a babfőzelék vagdalt hússal

nyérodoboz” készítmények egyaránt, érték kaptuk a díjat a tavalyi ipari vásáron is.

A téli szezon termékei zömében a belföldi fogyasztás céljaira készülnek, de a szocialista országok közül például Lengyelországba és az NDK-ba halkonzerveket, a tőkés országok közül az NSZK-ba gulyáskonzervet

exportálunk, sőt az arany-húskonzerv egyaránt, érték kaptuk a díjat a tavalyi ipari vásáron is. Különben a novem-bertől májusig tartó időszak-ban a gyár termelési értéke 400 millió forint, tehát ugyancsak csalóka dolog lenne, ha ezt az időt „uborka-szegzonnak” neveznénk.

D. L.

teszi őket a férfiaktól különbözővé...” A XIX. század szocialista eszmái és a velük átitatott mozgalmak tovább mentek, és szinte abszolút módon azonosították a női nem alávetettségének okait azoknak a társadalmi ellentmondásoknak és összefüggéseknek az eredetével, amelyek a kapitalizmus munkavállalóit nemre való tekintet nélkül sújtották. Ebből a némi-lykor fanatikus azonosításból hajtott ki az európai munkásmozgalom szellemi termésének egyik szép virága, August Bebel 1878-ban megjelent könyve: A nő és a szocializmus. „A nő teljes felszabadítása — írta a tudomány és a rajongás ötvözetéből született mű-veben a német munkásvezér — csak olyan átalakulás alapján lehetséges, amely megszűnteti az egyik embernek a másik felett, tehát a tőkésnek a munkás felett bitortolt uralmát... Az osztályuralom örökre megszűnik, s vele együtt megszűnik a férfiak és a nők közötti különbség is.” A XX. század emancipációs mozgalmainak talaján egy — talán a bebéli hitnél is merészebb — intellektuális szenvedély is születik, Simone de Beauvoir tudomá-nyos és publicisztikai érvekből szőtt szenvedélye, amely a nőt nemcsak a társadalom, nemcsak a férfi, hanem a természet zsarnoksága alól is felszaba-díthatónak deklarálja. „Az állatvilá-gban a természeti tényezők... egy-értelműen meghatározzák az anyaság és az egyedi lét viszonyát” — írja A második nem című, megkapó stílus-művészettel alkotott, századköze-pi vitairatában. — „A nő esetében azon-ban nem a természet szab rá törvényt, hanem a társadalom; aszerint, hogy

milyen egészségügyi feltételek között zajlik le terhesség és szülés, lesz nagyobb vagy kisebb a faj hatalma a nő felett.”

Mi az aktuális értéke az egymással szembenálló két felfogásnak?

A kétféle felfogás a társadalomról alkotott kétféle ideál kifejezője. A nő élethivatását többnyire azok tekintik természeti tényezőnek által eleve meghatározottnak, akik a társadalomveze-tés és -építés konzervatív formáiból és tartalmihoz vonzódnak. Ezzel szemben a gazdasági-szociális ténye-zők mindenhatóságát rendszerint azok vallják, akik a társadalmat leg-szívesebben szakadatlanul a forrás, az átalakulás, a gyökeres változás stá-diumában tartanák. Az előbbiek szilárdnak, megállapodottnak szeretnék látni az osztályok és rétegek határait — az utóbbiak viszont minél szaba-dabbnak a közöttük történő mozgást, áramlást, vagyis az egyén munka-megosztásbeli és társadalmi pozíciójá-nak változathatóságát. Az előbbiek tisztelik az olyan hagyományos érté-keket, mint a tekintély, a vagyon, az alkalmazkodás — az utóbbiak a fenti értékekkel szemben az egyéniséget, a fogyasztást és a függetlenséget része-sítik előnyben. Az előbbiek buzgalma legszívesebben konyhai tűzhely, főző-kánál mellé állítaná a nőt, az utó-bbiak túlbuzgalma akár nehéz szántó-traktorokra is felültetné őket.

Aki értelmes fölveté meg a ma-gyar társadalomtörténet 1945 előtti és utáni egy-egy évtizedét, abban kitö-rölhetetlen élményként maradt meg a nőkérdés végtelenül ellentétes két szemléletének: az emancipációt kono-

kul akadályozó és az emancipációt tü-relmetlenül sürgető szemléletnek az emléke. Számukra a történelem köz-vetlenül, „egyesen adásban” mondta el azt a tanulást, amit e korokot csupán könyvből és filmekből is-me-rő nemzedékek okulására így lehetne összefoglalni: a nőkérdést helyesen értelmezni csakis a természeti és társadalmi tényezők együttes számba-ve-telével, hatásuk és kölcsönhatásuk egy-idejű elemzése alapján lehetséges.

Ugyanilyen szintetikus, összefoglaló problémát követel a gyakorlat is. Előrehaladni ugyanis a nők és a fér-riak társadalmi egyenlőségének megszüntetése felé csak akkor lehet, ha eközben a nők élettani sajátossá-gai: a gyengébb fizikum, a terhesség, a szülés, a menstruációval és annak végleges megszűnésével járó testi-lel-ki bajok nem válnak újra és újra a korábbiál is nagyobb szellemi, kép-zettségbeli, pályaalkulási — tehát társadalmi — egyenlőtlenségek forrásá-vá.

Az utóbbi években a magyar társad-alom vezető intézményeinek nőeman-cipációt szolgáló néhány döntése és rendelkezése ennek a felismerésnek a jegyében született. E döntések köze-lleb vihetnek annak az embertípus-nak (nem nőtípusnak!) a megformá-lódásához, aki biológiai és szexuális lényegét tekintve anya és nő, de hi-vatásszeretettel és ambíció, cselekvé-s-készség és felelősségvállalás, kitartás és akarat, erkölcsi bátorság és igaz-ságszeres hajlam dolgában megkülö-n-böztethetetlen lesz az emberi mivól-tában vele együtt megújuló férfítól.

LÓCSEI PÁL

A népgazdaság energiaellátása

Miniszteri tájékoztató

Az ország energiaellátásá-nak helyzetéről és a fejlesz-tésről tartott sajtótájékoztá-tót csütörtökön a Parla-mentben dr. *Simon Pál* nehé-ypari miniszter. Elmondotta, hogy energiaellátásunkra a stabilitás jellemző, amelynek forrása a hazai energiater-melő ágazatok alapvetően jó munkája, és a külfordról, elsősorban a KGST-országok-ból származó energiainport. Az energiatermelő ipar-ágak a múlt évben teljesíté-ték előirányzott terelveit, és minden feltétel rendelkezé-sre áll ahhoz, hogy az idén is maradéktalanul eleget tegye-nek kötelezettségeiknek. A szénbányászat múlt évi ter-vét annak ellenére teljesíté-té, hogy Dorogon vízbetörés korlátozta a termelést. A mélyművelésű bányák végül is 350 ezer tonnával tetézték meg eredeti előirányzatukat. Kőolajból a múlt évben csak-nem 10 millió tonnát dol-goztunk fel, s ezen belül az iparág növelte a benzint, a gázolajt, és a háztartási tü-zelőolajt, továbbá a vegyipari alapanyagok arányát. A gáz-ipar mintegy 700 ezer lakást lát el vezetékes gázzal, s a palackos propán-bután gáz felhasználóinak száma meg-haladja az 1,7 milliót. Az orszá-g villamosenergia-fogyasz-tása tavaly megközelítette a 26 milliárd kilowattórát, s mintegy 3,7 millió fogyasztót láttak el energiával.

Az ország energiaellátásá-nak helyzetéről és a fejlesz-tésről tartott sajtótájékoztá-tót csütörtökön a Parla-mentben dr. *Simon Pál* nehé-ypari miniszter. Elmondotta, hogy energiaellátásunkra a stabilitás jellemző, amelynek forrása a hazai energiater-melő ágazatok alapvetően jó munkája, és a külfordról, elsősorban a KGST-országok-ból származó energiainport.

Az ideit tervek szerint az energiafelhasználás a múlt évihez viszonyítva mintegy 4 százalékkal növekszik. Az igények 53 százalékat hazai, 47 százalékat pedig import-energiához kell kiegészíté-ki. A hazai szénbányászat ebben az évben mintegy 25 millió tonna szénen ad az országnak. A kőolajbányászok 2,15 millió tonna kőolajat ter-melnek, importból pedig 7,9 millió tonnát szerzünk be. Földgáztermelésünk az idén 6,5 milliárd köbméterre emel-kezik, amelynek kiegészíté-sére a múlt évihez hasonló mennyiségben szerzünk be import földgázt. A vidéki vá-rosookban 21 400 fogyasztót kapcsolnak be a vezetékes-gáz-hálózatba, elsősorban Gö-döllő, Pápa, Érd, Hajdúná-nás, Sarkad és Martonvásár területén. Ezenkívül újabb 95 —100 ezerrel bővül a palac-kos propán-bután gázt fel-használók köre. A villamos-energia-felhasználás 6,5 szá-zalékkal emelkedik, így eléri majd a 27,5 milliárd kilowattórát. A hazai villamosener-gia-termelés mellett 4,5 mil-liárd kilowattóra áramot ka-punk a KGST-országok egye-sített villamosenergia-rend-szerétől.